

UCHWAŁA NR....
SEJMIKU WOJEWÓDZTWA LUBELSKIEGO

z dnia 2024 r.

w sprawie ustanowienia roku 2024 „Rokiem Jubileuszu 550-lecia Województwa Lubelskiego”

W ponadtysiącletnich dziejach państwa polskiego ponad połowę, bo 550 lat, stanowi wielka i piękna historia województwa lubelskiego. Lubelskie to jedno z najstarszych województw w Polsce, które przez długi czas znajdowało się niemal w centrum Rzeczypospolitej.

Życie każdej społeczności kształtują chwile, które utwierdzają jej tożsamość, przypominają bogatą historię oraz wyznaczają kierunek działalności na przyszłość. Takim doniosłym dla naszego regionu wydarzeniem jest przypadająca w bieżącym roku 550. rocznica powstania Województwa Lubelskiego. W 1474 roku król Kazimierz Jagiellończyk utworzył województwo lubelskie.

Dlatego rok 2024 ustanawiamy „Rokiem Jubileuszu 550-lecia Województwa Lubelskiego” i pragniemy przez cały ten czas wspólnie z mieszkańcami naszego regionu świętować imponujący jubileusz.

Czujemy się zobowiązani do przekazywania młodemu pokoleniu tych wszystkich wartości, które przez stulecia tworzyły ducha polskości w sercach naszych przodków. Chcemy bardziej poznać dzieje naszej małej ojczyzny i jej wkład w dziedzictwo kulturowe Polski i Europy.

Świadomi potrzeby współpracy ze wszystkimi środowiskami, pragniemy popularyzować wiedzę o chlubnych kartach historii województwa lubelskiego, a także wzmacniać we wspólnotach lokalnych poczucie dumy z własnej tożsamości.

Działając na podstawie art. 18 pkt 20 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa (Dz. U. z 2022 r. poz. 2094, z późn. zm.) – Sejmik Województwa Lubelskiego postanawia:

§ 1. 1.Ustanowić rok 2024 „Rokiem Jubileuszu 550-lecia Województwa Lubelskiego”.

2. Zaprosić jednostki samorządu terytorialnego, środowiska kulturalne, naukowe, organizacje pozarządowe, młodzież szkolną i akademicką do włączenia się w organizację uroczystych obchodów jubileuszu 550-lecia Województwa Lubelskiego, a Mieszkańców Województwa Lubelskiego do wspólnego świętowania.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Zarządowi Województwa Lubelskiego.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

UZASADNIENIE

W 2024 roku przypada 550. rocznica utworzenia Województwa Lubelskiego, które zostało wyodrębnione przez Króla Kazimierza Jagiellończyka z województwa sandomierskiego w roku 1474.

Odwołując się do tak doniosłego dla naszego regionu wydarzenia, Samorząd Województwa Lubelskiego pragnie godnie upamiętnić tę rocznicę zapraszając do obchodów Jubileuszu mieszkańców naszego województwa oraz wszystkich, którym bliska jest Ziemia Lubelska.

Lubelskie zaczęło zaznaczać swą odrębność już w końcu XII w., gdy zostały powołane do życia samodzielne jednostki administracji państwowej (kasztelania) i kościelnej (archidiakonaty). W połowie XIV w. pojawił się w Lublinie starosta, który przejął funkcję kasztelana. Znaczenie Ziemi Lubelskiej wyraźnie wzrosło po zawarciu unii polsko-litewskiej w Krewie w 1385 roku. Wówczas region stał się ważnym centrum wymiany handlowej w Europie Środkowo-Wschodniej. Kronikarz Jan Długosz pisał, że utworzenie województwa lubelskiego stało się „z przyczyny wzrostu i znacznego powiększenia się tej prowincji”. Przez wieki duch pokojowego współistnienia i twórczej obecności wielu tradycji, kultur i religii był charakterystycznym wyznacznikiem naszej tożsamości. W najpełniejszy sposób zaistniał w projekcie integracyjnym, jakim było podpisanie w roku 1569 Unii Lubelskiej jednoczącej w jednym państwowym organizmie Królestwo Polskie i Wielkie Księstwo Litewskie. Wejście w życie postanowień tego dokumentu, któremu przyświecało hasło „Wolni z wolnymi, równi z równymi” jest jednym z najważniejszych wydarzeń nie tylko dla naszego regionu czy Polski ale również i całej Europy.

Spśród innych ważnych wydarzeń z historii Lubelszczyzny mających znaczenie dla życia społecznego i politycznego należałoby wymienić jeszcze m.in.: Zjazd lubelski w 1386 roku, który wytyczył drogę do zawarcia w Lublinie między Polską i Litwą unii realnej i powstania Rzeczypospolitej Obojga Narodów, ustanowienie Trybunału Koronnego w 1578 roku, założenie Akademii Zamojskiej w 1594 roku, trzeciej Uczelni Wyższej na Ziemiach Polskich, zwycięską bitwę pod Stoczkiem Łukowskim w 1831 roku w czasie powstania listopadowego, bitwę pod Panasówką w 1863 roku w czasie powstania styczniowego, powstanie w Lublinie Tymczasowego Rządu Ludowego Republiki Polskiej w 1918 roku, bitwę z bolszewikami pod Komarowem w 1920 roku czy Lubelski Lipiec w 1980 roku, który był pierwszą falą strajków wyprzedzających wydarzenia na Wybrzeżu, gdzie doszło do podpisania porozumień sierpniowych i powstania Solidarności.

Świadomi odpowiedzialności za to dziedzictwo pozostawione nam przez poprzednie pokolenia, chcemy je dziś na nowo odczytać i twórczo rozwijać.

Wyjątkowy charakter 550-lecia będą podkreślały uroczyste obchody zaplanowane na kolejne miesiące 2024 roku. Akcenty jubileuszowe będą również włączane do stałych imprez wpisanych w kalendarz wydarzeń województwa lubelskiego. Jesteśmy przekonani, że uroczystości umocnią w lokalnych wspólnotach poczucie dumy z własnej historii i będą stanowić źródło siły do podejmowania wielu różnorodnych działań na rzecz dobra wspólnego w teraźniejszości, jak i w przyszłości.